

«Дерманський Світильник» - причастя духовністю, правдою й красою рідної землі

Восьмого червня до славного села нашого краю Дермань Друга прибуло чимало гостей: школярі, студенти, освітяни, науковці-історики і краєзнавці, бібліотекарі та митці, представники влади. Усі вони поспішали долучитися до участі в організованому там за сприяння Здолбунівської районної ради, Рівненської обласної організації НСКУ, Рівненського обласного краєзнавчого музею, РДГУ, відділів освіти, культури і туризму місцевої райдержадміністрації, Дерманської Другої сільської ради краєзнавчому Здані під загальною назвою «Дерманський Світильник». Загалом раніше багато років поспіль так називали літературно-мистецьке свято, яке збирало на дерманській землі поетів і письменників Рівненщини. Але потім програму «Дерманського Світильника» розширили й наповнили заходами різного плану. Тож торік і цього разу проєкт зрелизували в оновленому форматі.

Науковці в музеї Уласа Самчука.

Федір СФІМЧУК.

можна буде ознайомитись, звернувшись до збірника наукових статей, який за підсумками конференції планують упорядкувати і видати друком на початку вересня цього року.

Одним з основних положень, яке учасники конференції одностайно підтримали після обміну інформаційним масивом, стало те, що науковці, історіографія мають фіксувати лише правду, дійсні факти, причому за будь-яких суспільних чи політичних обставин. Бо інакше неможливо творити правдиву науку й істинну історію.

що серед тих, хто має високі наукові здобутки і прибув для участі в конференції, були й вихідці зі Здолбунівщини.

У своїх виступах учасники конференції висвітлювали різні, але безперечно, цікаві для наших краян теми. Наприклад, Ігор Тесленко вів

Основною локацією «Світильника» став Дерманський НВК. Адже саме на подвір'ї цього закладу проходив концерт за участю учнів і викладачів Мізоцької музичної школи, розташувались стилізований під старовинну хату павільйон з виставкою автентичних вишивок, зібраних у селі, та почастунком зі страв української національної кухні, який підготували для гостей свята бібліотекарі району. Там же, у спеціально оформленому наметі, діяла шкільна туристична агенція. Як розповіла вчитель історії та керівник туристично-краєзнавчого гуртка Дерманського НВК Тамара Леонтівна Нечипорук, її гуртківці розробили

ініціативу щодо створення, а радше відновлення в Дермані сільського етнографічного музею. І головна проблема тут не відсутність експонатів, а те, що немає відремонтованого приміщення, де б їх розмістили.

Усі, хто прибув на конференцію, перед початком її роботи Хвилиною мовчання вшанували пам'ять дерманця Андрія Васильовича Бріка, воїна АТО, який загинув за Україну 8 червня 2015 року. Потому прозвучав Державний гімн України.

Учасників конференції привітав голова Здолбунівської районної ради Олег Євгенійович Дацюк. Він побажав історикам і краєзнавцям плідної роботи, зазначив, що

селом і виступили в ролі гідів для охочих ним помандрувати. Крім того, усі, хто прибув на дійство, мали змогу ознайомитись з краєзнавчими виданнями, представленими на доволі об'ємній розкладці, придбати книги історико-краєзнавчої тематики на лотку «Рівнекниги» або долучитись до запропонованих їм майстер-класів. Власне в актовій залі того ж таки Дерманського НВК відбувся й основний захід краєзнавчого дня - Всеукраїнська наукова історико-краєзнавча конференція «Дермань і Мізоч в історії та культурі Волині». Але спершу її учасники завітали до музею Уласа Самчука, де мали спілкування з його колишнім директором Федором Єфімчуком - педагогом, справжнім патріотом свого села й великим ентузіастом музейної справи. А від нього дізнались чимало краєзнавчих цікавинок, історичних фактів про Дермань та його Світочів. Озвучив він й

свого «Світильника» оновлюватимуть. Так, до заходу планують ширше залучати учнівську та студентську молодь, адже й нашим юним землякам цікаво і варто глибше знати історію свого краю. Також Олег Євгенійович вручив грамоти Здолбунівської районної ради за значні успіхи та досягнення у вивченні історії, туризму, краєзнавства кращим учням та вчителям району. Загалом цих достойників наразі шістнадцять і серед них є ті, кого відзначили грамотами двічі - за різні високі здобутки. Нагороджених у залі вітали оплесками.

Звернулися до присутніх з вітальним словом декан історико-соціологічного факультету РДГУ, кандидат історичних наук Валерій Миколайович Шеретюк, спів організатори конференції директор Здолбунівського районного історико-краєзнавчого музею Олег Олександрович Тищенко та голова Рівнен-

Відзнаки вручає голова Здолбунівської районної ради Олег ДАЦЮК.

ської обласної організації НСКУ, кандидат історичних наук Андрій Анатолійович Жив'юк.

- Вважаю, це була гарна ідея і хороша нагода торік започаткувати цикл «Дерманського Світильника» в оновленому форматі. Хочу подякувати Здолбунівській районній раді, в особі Олега Дацюка та його заступника Олександра Бухала, бо саме їхніми зусиллями стала можливою ця конференція. Сподіваюсь, що проект цей буде довготривалим. Можливо, що локація заходу варіюватиметься, оскільки в нашому краї є ще й історичний Мізоч. То чому б не провести саме там, якщо не чергову,

то одну з наступних конференцій? Сподіваємось, що в майбутньому участь у заході візьмуть і гості з-за кордону. Радію, що робимо цю справу, і надіюсь, що вона принесе хороші плоди, - зазначив пан Андрій.

Затим розпочалась справжня захоплююча подорож крізь час. З калейдоскопом імен, дат, фактажу і цікавих думок, а ще - із запитаннями та відповідями. Гідами у цій мандрівці стали імениті науковці зі Львова, Кисва, Нетішина, Луцька, Острога, Рівного, які представляли престижні українські виші, музеї. Більшість з доповідачів - володарі наукових ступенів. Приємно,

які є основою майбуття. Крім того, присутні на конференції одностайно проголосували «за» подальші дії щодо офіційного повернення селу назви Дермань Другий. А по завершенні заходу відвідали могилу Леоніда Ступницького, побували у Свято-Троїцькому монастирі.

Програми «Дерманського Світильника» були й патріотично-розважальні заходи. Вчителі Дерманського НВК разом з виховником мізоцьких пластунів Олесею Синяк організували для учнів квест на патріотичну тематику. За перемогу змагалися кілька команд, але найвправнішою виявилась та, що мала назву «Сон».

...Червень. День свята Бог благословив і сонцем, і дощем. Дерманська земля просто буяє зеленню й різнокольорними зачаровує своєю неповторною красою. Причастились нею, як і історичною правдою, духовністю, усі, хто завітав на «Дерманський Світильник».

Ольга ЯКУБЧИК.
Фото автора.

Руслана Давидюк - про історичну постать: полковника УНР і генерала УПА Леоніда Ступницького, Андрій Фелонюк висвітлив тему «Ремісничє середовище Мізоча останньої чверті XVIII-XIX століття у світлі цехових документів», Олег Разиграєв - «Мізоч в контексті більшовицького диверсійного руху нв Волині (початок 1920-х років)», Андрій Смирнов - «Дерманський монастир у період німецької окупації (1941-1944 рр.)». З доповіді Андрія Руккаса присутні дізналися про те, як саме розгорталися події 17 вересня 1939 року на теренах теперішньої Здолбунівщини, а з виступу Григорія Охріменка - про скарби римських монет біля Мізоча та їх історичний контекст. Також присутні мали змогу почути записані Оксаною Пальчевською спогади очевидців про життя в період нацистського окупаційного режиму. Загалом того дня науковці виголосили більше десятка доповідей. З повними їх текстами

які є основою майбуття. Крім того, присутні на конференції одностайно проголосували «за» подальші дії щодо офіційного повернення селу назви Дермань Другий. А по завершенні заходу відвідали могилу Леоніда Ступницького, побували у Свято-Троїцькому монастирі.

Програми «Дерманського Світильника» були й патріотично-розважальні заходи. Вчителі Дерманського НВК разом з виховником мізоцьких пластунів Олесею Синяк організували для учнів квест на патріотичну тематику. За перемогу змагалися кілька команд, але найвправнішою виявилась та, що мала назву «Сон».

...Червень. День свята Бог благословив і сонцем, і дощем. Дерманська земля просто буяє зеленню й різнокольорними зачаровує своєю неповторною красою. Причастились нею, як і історичною правдою, духовністю, усі, хто завітав на «Дерманський Світильник».

Ольга ЯКУБЧИК.
Фото автора.

Вів наукову конференцію Олег ТИЩЕНКО.

Під час концерту.

